

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/17/2013
Identifikačné číslo spisu:	9511100181
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9511100181.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Igora Burgera, JUDr. Jany Serbovej, JUDr. Petra Szaba a JUDr. Štefana Micháliku, na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2014 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému X. Q. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. a iné vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, pod sp. zn. PK-2T/45/2011, prerokoval dovolanie, ktoré podal obvinený X. Q., prostredníctvom obhajcu JUDr. Vladimíra Varinského, advokáta v Banskej Bystrici, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. novembra 2012, sp. zn. 2To 5/2012, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného X. Q. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) z 21. júna 2012, sp. zn. PK-2T/45/2011, bol obvinený X. Q. uznaný za vinného v bode 1/ z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. a zločinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c/ Tr. zák., v bode 2/ z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1, § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. i/, § 140 písm. c/ Tr. zák. a v bode 3/ z prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ s úmyslom usmrtenia poškodeného JUDr. J. H., nar. XX. F. XXXX, a úmyslom následne sa obohatiť vecami, ktoré mal tento na sebe a pri sebe po tom, ako 21. a 22. júna 2011 telefonicky požiadal o pomoc P. A. o poskytnutie odvozu a zabezpečenie „tichého miestečka“ v katastrálnom území v okolí bydliska P. A., 22. júna 2011 v čase okolo 21.39 hod. vylákal poškodeného JUDr. J. H. z objektu C. - C. J. v B. na F. ulici k motorovému vozidlu zn. BMW X6, čiernej farby, EČ: B., ktoré poškodený JUDr. J. H. užíval a následne ho v interiéri vozidla zaparkovanom na Z. Ľ. V. v presne nezistenom čase okolo 22.00 hod. na zadnom sedadle, za sedadlom vodiča usmrtil ôsmimi strelnými ranami do oblasti pravej prednej a bočnej strany hrudníka zo samopalu vz. 61 (Škorpion), v. č. C. kalibru 7,65 mm Browning a

ihneď potom sa na predmetnom motorovom vozidle, hodnota ktorého bola určená na sumu 44.480,- € premiestnil z B. do V. za účelom ukrytia tela obete v okolí tohto mesta, kde sa 22. júna 2011 približne o 23.30 hod. stretol s P. A. na benzínovom čerpadle OMV, a odtiaľ sa X. Q. na vozidle poškodeného a P. A. na svojom vozidle zn. Hyundai HP Terracan, EČ: E., presunuli do katastrálneho územia obce Jablňovce, kde X. Q. v čase medzi 00.00 hod. až 02.00 hod. 23. júna 2011 vyložil telo poškodeného JUDr. J. H. v poli na pravej strane cesty III. triedy č. 5241 smerom na Počúvadlo, medzi obcami P. a B. a potom sa spolu s Jánom A. presunuli na uvedených motorových vozidlách do Vrábl'ov, kde X. Q. vozidlo poškodeného JUDr. J. H. zaparkoval na parkovisku vo V. na Q. E. XXX vedľa obytného bloku č. 115 a následne presadol do vozidla P. A. a spoločne sa vrátili do B.;

2/ v presne nezistenom čase, v období od 8. júla 2011 do 7. septembra 2011 v ústave na výkon väzby v Leopoldove na Gucmanovej ulici č. 19/670 v cele č. 120 požiadal spoluväzňa T. B., nar. X. P. XXXX. o pomoc pri fyzickej likvidácii P. A., nar. X. H. XXXX, ktorý vystupoval ako svedok proti nemu ako obvinenému v konaní vedenom na ÚBOK P PZ pod ČVS:PPZ-236/BOK-BA-2011 a to tak, že po predchádzajúcej vzájomnej dohode ho požiadal o zabezpečenie „vhodného človeka zvonku“, ktorý je schopný za finančnú odmenu fyzicky zlikvidovať P. A., na čo mu T. B. uviedol, že prostredníctvom známeho A. A. je schopný zabezpečiť fyzickú likvidáciu P. A., pričom za túto likvidáciu od X. Q. požadoval finančnú hotovosť vo výške 40.000,- €, z ktorej sumy požadoval zaslať pre A. A. zálohu vo výške 10.000,- € spolu s písomnými pokynmi, ktoré vopred spoločne X. Q. a T. B. pripravili, a to na adresu U. B., Q. ul. č. XXX/XX, B. nad B., kde doručenie finančnej zálohy spolu s pokynmi sľúbil X. Q. zabezpečiť prostredníctvom svojej obhajkyne Mgr. J. X., ktorej pri jednej z jej návštev v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, odovzdal uvedené písomné pokyny a požiadal ju o zabezpečenie vyššie uvedenej finančnej zálohy a ich zaslanie na vyššie uvedenú adresu, pričom k vyplateniu zvyšnej sumy malo, po ich predchádzajúcej vzájomnej dohode, dôjsť až po vykonaní fyzickej likvidácie P. A. A. A. doposiaľ nezisteným spôsobom na bližšie nezistenom mieste, kde účelom fyzickej likvidácie P. A. bolo zbaviť sa „nepohodlného svedka“ a zabezpečiť potrebné alibi pre X. Q. tak, aby tento dosiahol svoju beztrestnosť v trestnej veci vedenej na ÚBOK P PZ pod ČVS:PPZ-236/BOK-BA2011, kde vystupuje ako obvinený pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods.1 Trestného zákona a iné;

3/ od presne nezisteného času do cca 04.00 hod. 23. júna 2011, na doposiaľ presne nezistených miestach, najmä však v B. na V. Z. a na F. ulici a následne cestou z F. ulice v B. k vodnej nádrži - rybníku medzi obcami L. a L., revír č. 2-4671-1-4 (ďalej len „L. J.“) bez povolenia prechovával samopal vz. 61 (Škorpión), v.č. C. spolu so zásobníkom a nábojmi kalibru 7,65 mm Browning, ktoré sú určené do samopalu vz. 61, pričom predmetnú zbraň po tom, čo na presne nezistenom mieste, v čase okolo 22.00 hod. 22. júna 2011 ôsmimi strelnými ranami z predmetnej zbrane usmrtil JUDr. J. H., túto odhodil spolu so zásobníkom do L. J., kde táto zbraň spolu s jedným kusom náboja kalibru 7,65 mm Browning v nábojovej komore bola nájdená pri ohliadke miesta nálezu- L. J. 30. P. 2011 v čase o 20.30 hod. a následne zásobník do tejto zbrane bol nájdený pri ohliadke L. J. 18. júla 2011 v čase o 13.20 hod., pričom v zmysle zákona NR SR č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v platnom znení, z konštrukčného hľadiska podľa § 4 ods. 1, 2 písm. b/ ide, v prípade samopalu vz. 61 o zbraň kategórie A - zakázanú zbraň a v prípade nábojov kalibru 7,65 mm Browning ide v zmysle vyššie citovaného zákona podľa § 2 ods. 1 písm. g/ o strelivo.

Za tieto skutky mu špecializovaný trestný súd podľa § 144 ods. 2, § 37 písm. h/, písm. m/, 38 ods. 4, ods. 8, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1, § 47 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. uložil súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody na doživotie. Podľa § 48 ods. 3 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil aj výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo 7. júna 2012, sp. zn. 46T/27/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť vyhlásením, a ktorým bol obvinený X. Q. odsúdený za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. účinného v čase spáchania skutku na trest odňatia slobody v trvaní 2 roky s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu vo výmere 3 roky, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodenú spoločnosť T. Security s.r.o. so sídlom B., Q. X, na konanie vo veciach občianskoprávných. Podľa § 287 ods. 1 Tr.

por. zaviazal obvineného nahradiť A. H., nar. 14. októbra 1990 a Mgr. F. H., nar. X. Z. XXXX, obaja trvalé bydlisko X. V. 17, XXX XX B. XX, škodu vo výške 15.969,29 Eur. Podľa § 83 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. zák. mu súd uložil aj zhabanie vecí - 1 kus samopalu československej výroby vz. 61 (Škorpión), výrobné číslo C., kalibru 7,65 mm Browning a 1 kus zásobníka, vlastníkom ktorých sa stal štát.

Najvyšší súd 13. novembra 2012 rozsudkom sp. zn. 2To 5/2012, v zmysle § 321 ods. 1 písm. d/, písm. f/, ods. 2, § 322 ods. 3 na podklade odvolania obvineného X. Q. zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu vo výrokoch o treste a náhrade škody a podľa § 144 ods. 2, § 38 ods. 8 posledná veta, 41 ods. 1, § 42 ods. 1, § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. mu uložil úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody na 25 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. spolu s uložením súhrnného trestu zrušil výrok o treste právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo 7. júna 2012, sp. zn. 46T/27/2007, ktorým bol X. Q. odsúdený za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmienecným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený ochranný dohľad na dobu 3 rokov s tým, že podľa § 77 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák. je po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povinný oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, osobne sa hlásiť v určených lehotách, vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska uvedeného v rozhodnutí súdu. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť A. H. a Mgr. F. H., obaja trvalé bydlisko X. V. č. XX, XXX XX B. XX, škodu vo výške 1528,62 Eur. So zvyškom nároku na náhradu škody boli podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodení odkázaní na občianske súdne konanie.

Rozsudok odvolacieho súdu bol doručený 1. februára 2013 obvinenému a jeho obhajcovi, JUDr. Varinskému, 5. februára 2013.

Špecializovaný trestný súd 28. októbra 2013 predložil dovolaciemu súdu dovolanie, ktoré podal obvinený prostredníctvom obhajcu 9. augusta 2013, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. novembra 2012, sp. zn. 2To 5/2012. Uplatnil v ňom dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietal, že súd neumožnil jeho obhajcovi oboznámiť sa s obrazovým záznamom a vyhotoviť si jeho kópiu, ako aj to, že odmietol návrhy na doplnenie dokazovania zo 16. mája 2012. Vo veci konali sudcovia súdu 1. stupňa, ktorí mali byť s ohľadom na ním vytýkané pochybenia a spôsoby vedenia hlavného pojednávania vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, čím je daný dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. Prečítaním výpovedí svedkov B. a A. z prípravného konania, pri ktorých nebol prítomný obhajca, na hlavnom pojednávaní došlo k naplneniu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. Dôkazy, z ktorých súdy vychádzali, najmä svedecké výpovede B., A., A., označil za nedôveryhodné a nepravdivé. V súvislosti s dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. namietal právnu kvalifikáciu skutku v bode 1/ rozsudku, pretože nešlo o trestný čin úkladnej vraždy, ale nanajvýš o trestný čin usmrtenia. Súdy sa nevysporiadali s vopred uváženou pohnútkou ako obligatórny znak skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy. Priebeh skutkového deja nemá oporu v dokazovaní, absentuje objektívna i subjektívna stránka trestného činu. Nepoprel, že svojim konaním spôsobil smrť poškodeného, ale jednalo sa len o nešťastnú náhodu s tragickými dôsledkami. Namietal i právnu kvalifikáciu skutku v bode 2/ rozsudku s tým, že v dôsledku absencie objektívnej i subjektívnej stránky trestného činu sa nejednalo o trestný čin úkladnej vraždy v štádiu prípravy, resp. že trestnosť tohto činu zanikla.

Strany rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté sa k dovolaniu nevyjadrili, hoci boli na túto možnosť v zmysle § 376 Tr. por. upozornené.

Dovolací súd (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno

tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, 2 Tr. por.). Obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 Tr. por.). Dovolací súd dospel k záveru, že ho treba odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Inštitút dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí. Možno ho aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Dovolací súd nie je na základe samotného vymedzenia dovolacích dôvodov v § 371 Tr. por. predurčený k úplnému prieskumu rozhodnutí nižších súdov, ale je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. V porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú dovolacie dôvody vymedzené podstatne užšie.

Dovolací súd nezistil porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, ktoré sa chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu v intenciách § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. pri uplatnení oprávnenia v zmysle § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (viď rozhodnutie č. 7 Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky, č. 1/2011).

Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§34 ods. 1, ods. 2, § 44 ods. 2 Tr. por.), je povinnosťou súdu zaoberať sa každým návrhom na vykonanie dôkazu a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Tr. por.), resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods.1 Tr. por.). V tomto smere postupoval aj súd prvého stupňa, ktorý sa na hlavnom pojednávaní konanom 29. mája 2012 a následne v rozhodnutí vysporiadal s tým, prečo obhajobou navrhnuté dôkazy odmietol vykonať (č.l. 2137). Podľa § 272 ods. 3 Tr. por. súd odmietol vykonať rekonštrukciu, opätovný výsluch znalcov Andrého a Heretika, svedkov V. A., H. G., P. G., oboznámiť s výpismi z bankového účtu obvineného, vyžiadať od PZ a oboznámiť evidenciu vozidiel vo vlastníctve obvineného, nariadiť a oboznámiť výsledky testu na polygrafe z dôvodu, že navrhnuté dôkazy sa buď týkali okolností nepodstatných pre rozhodnutie o obžalobe alebo okolností, ktoré možno zistiť inými skôr vykonanými dôkazmi. Zvyšné tri návrhy (kúpna zmluva spolu s príjmovým pokladničným dokladom z č.l. 2121-2124, oznámenie o poistnom plnení z č.l. 2125 a výpis z Poker portálu z č.l. 2126) boli na hlavnom pojednávaní prečítané ako listinné dôkazy. Zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných zákonným spôsobom a procesne podložené odmietnutie návrhov obvineného nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu, ako sa mylne domnieva obvinený, ktorý si toto porušenie zamieňa s údajne neúplne zisteným skutkovým stavom argumentujúc pritom odmietnutím vykonať ním navrhnuté dôkazy.

Nepravdivé je tvrdenie dovolateľa, že jeho obhajca sa nemohol oboznámiť s obrazovým záznamom z bezpečnostnej kamery. Zo spisu vyplýva, že 2. apríla 2012 sa na Špecializovaný trestný súd dostavili obhajcovia obvineného za účelom prehratia záznamu DVD na č.l. 142. Podľa úradného záznamu, ktorí obhajcovia podpísali, boli pri úkone prítomní technik pojednávacích miestností, Ing. F. V. aj zamestnankyňa súdu, A. F.. V odvolaní a dovolaní tvrdenú nezhodu prehratého obrazového záznamu na hlavnom pojednávaní 29. mája 2012 so záznamom, ktorý bol obhajcom prehratý 2. apríla 2012, obvinený ani jeho obhajca po vykonaní tohto dôkazného prostriedku na hlavnom pojednávaní nenamietali. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že v súvislosti s obrazovým záznamom nedošlo k porušeniu práva na obhajobu, keď predseda senátu súdu prvého stupňa nevyhovel žiadosti obhajcov o vyhotovenie kópie tohto záznamu, a to i v prípade neopodstatnenosti tohto

odmietnutia, pretože tento dôkazný prostriedok bol pred súdom riadne vykonaný a obhajobe známy. Obvinený a jeho obhajcovia mali možnosť reagovať na vývoj dôkaznej situácie aj v závislosti od dôkazu získaného z tohto dôkazného prostriedku.

Dovolací súd sa zaoberal aj prítomnosťou dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. t. j., že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. V súvislosti s tvrdením dovolateľa, že senát súdu prvého stupňa mal byť vzhľadom na spôsob vedenia hlavného pojednávania vylúčený z vykonávania úkonov podľa § 31 Tr. por., treba zdôrazniť, že tieto námietky správne vyhodnotil už odvolací súd konštatovaním, že ani s prihliadnutím na teóriu zdania neexistuje zákonný dôvod pre vylúčenie sudcov z vykonávania úkonov v trestnom konaní. Prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní 29. mája 2012 postupoval správne, keď o uplatnenej námietke nerozhodoval z dôvodov uvedených v § 32 ods. 6 Tr. por.

Dovolací súd rovnako konštatuje, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nie je naplnený. Neobstoja námietky o nesplnení podmienok na prečítanie výpovedí svedkov B. a A. z prípravného konania na hlavnom pojednávaní. Keď títo svedkovia na pojednávaní bez oprávnenia odmietli vypovedať, neexistovala iná možnosť než prečítať ich skoršie výpovede postupom podľa § 263 ods. 3 písm. c/ Tr. por. Výsluch týchto svedkov v prípravnom konaní bol vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Tr. por. Obhajcovia obvineného boli o týchto úkonoch vopred vyzozumení (č.l. 237) a mali možnosť sa týchto výsluchoch zúčastniť.

Ako dovolací dôvod obvinený použil aj písm. i/ § 371 ods. 1 Tr. por. s tým, že skutok kvalifikovaný v bode 1/ rozsudku ako trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. mal byť pre nedostatok jeho úmyselného zavinenia, chýbajúceho motívu a vopred uváženej pohnútky kvalifikovaný nanajvýš ako trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. Ďalej namietal, že skutok v bode 2/ nie je z dôvodu absencie objektívnej a subjektívnej stránky trestným činom, resp. že trestnosť prípravy tohto činu zanikla.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Zákonodarcom vymedzený dovolací dôvod pripúšťa len právne resp. hmotnoprávne nedostatky. Prostredníctvom neho je možné vytýkať, že skutok, tak ako bol v pôvodnom konaní zistený, bol nesprávne súdmi oboch stupňov kvalifikovaný ako určitý trestný čin napriek tomu, že išlo o iný alebo, že sa vôbec nejednalo o trestný čin. Tento dovolací dôvod je koncipovaný tak, že prostredníctvom neho nie je prípustné namietat správnosť a úplnosť dokazovania, hodnotenia dôkazov, ani správnosť a úplnosť zistenia skutku v prechádzajúcom konaní. Dovolací súd je preto povinný vychádzať z takého zistenia skutku, ktorý je vyjadrený predovšetkým v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku, a až v nadväznosti na to zvažovať jeho právne posúdenie.

Dovolací súd podľa § 368 a nasl. Tr. por. vychádzal zo skutkového stavu, tak ako bol skutok zistený v priebehu trestného konania. Tvrdenia obvineného o absencii motívu úmyselne usmrtiť poškodeného, o nespáchaní dokonaného trestného činu úkladnej vraždy, ani prípravy na trestný čin úkladnej vraždy, o nešťastnej náhode, v dôsledku ktorej poškodený zomrel, o nevykonaní rekonštrukcie činu, o nevyšetrení duševného stavu svedkov, sú iba námietkami, ktorými obvinený napádal resp. popieral správnosť a úplnosť zistenia skutku. Dovolací súd nie je oprávnený skúmať správnosť a úplnosť zistenia skutku. Tieto námietky zjavne nenaplnili dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolací súd ďalej zistil, že popis skutku v bode 1/ rozsudku zodpovedá príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného vrátane znakov charakterizujúcich subjektívnu stránku, t.j. zavinenie páchatela v príslušnej forme ako obligatórnu zložku každého trestného činu. Záver o tom, či existuje zavinenie podľa Tr. zák. a v akej forme, je síce záverom právnym, ale tento záver o subjektívnych znakoch trestného činu sa musí vždy zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z dokazovania, rovnako ako záver o objektívnych znakoch trestného činu a musí

byť skutkovo vyjadrený v tzv. skutkovej vete výroku o vine. Vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu skutkovými zisteniami, súčasťou ktorých sú aj skutkové okolnosti charakterizujúce subjektívnu stránku trestného činu, dovolací súd skúmal, či skutkový podklad, ktorý zostal v posudzovanej veci rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý, opodstatňuje právny záver o existencii zavinenia obvineného X. Q. vo forme priameho úmyslu v zmysle § 15 písm. a/ Tr. zák. Zistil pritom, že sprítomnené skutkové zistenia takému právnemu záveru súdov nižších stupňov zodpovedajú. Právne posúdenie konania obvineného je v súlade so zisteným skutkovým stavom, a to aj s prihliadnutím na spôsobený následok.

Podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. kto iného úmyselne usmrť s vopred uváženou pohnútkou, potrestá sa odňatím slobody na dvadsať až dvadsaťpäť rokov.

Trestná zodpovednosť páchatel'a trestného činu úkladnej vraždy je daná vtedy, ak páchatel' úmyselným konaním alebo opomenutím takého konania s vopred uváženou pohnútkou privodí smrť inej osoby. Úmysel páchatel'a spôsobiť smrť poškodeného ako následok určitého konania, prípadne jeho opomenutia, možno vyvodiť nielen z prípadného priznania páchatel'a, ale aj zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný, z intenzity útoku, zo spôsobu a predmetu útoku, z povahy zbrane, ktorá bola použitá proti telesnej integrite. Na rozdiel od trestného činu vraždy podľa § 145 Tr. zák. pri úkladnej vražde musí úmysel obsahovať vopred uváženú pohnútku, ktorou sa rozumie sformulované rozhodnutie usmrť iného, ktoré pretrváva počas dlhšieho časového obdobia pred usmrtením človeka. Aby mohlo ísť o uvážené rozhodnutie, musí byť aspoň čiastočne spracované rozumovou zložkou vôle páchatel'a. Nestačí len emocionálne rozhodnutie. Pri trestnom čine úkladnej vraždy ide o prípady zložitejšie na prípravu, ktoré si vyžadujú určitý predchádzajúci plán a koordináciu v čase, priestore i prostriedkoch. Takýto postup páchatel'a ako následok predchádzajúcej prípravy, či už ako akt pomsty, nenávisti, žiarlivosti alebo zisťnosti, musí vždy smerovať k cieľu usmrť obeť za každú cenu. Časové obdobie, počas ktorého páchatel' uvažoval o usmrtení inej osoby, je potrebné hodnotiť s ohľadom na konkrétny prípad. Môže ísť o niekoľko mesiacov, týždňov, dní, hodín, dokonca v niektorých prípadoch aj o niekoľko minút. Dĺžka časového úseku musí umožniť záver o tom, že zo strany páchatel'a nešlo o konanie v skrate, afekte, hneve, či v rámci situačného konfliktu. Dĺžka formovania rozhodnutia však sama osebe nemá vplyv na naplnenie subjektívnej stránky trestného činu úkladnej vraždy. Skutkové zistenia sprítomnené v skutkovom petite bodu 1 prvostupňového rozsudku bez akýchkoľvek pochyb umožňujú konštatovať, že súdy prvého a druhého stupňa správne právne kvalifikovali konanie obvineného ako úmyselný trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144 Tr. zák., pretože všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu boli konaním obvineného naplnené. V danom prípade navyše bola naplnená kvalifikovaná skutková podstata trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. f/ Tr. zák., lebo páchatel' zjavne konal v úmysle získať úkladnou vraždou majetkový prospech. Toto pochybenie pri právnom posúdení je v tomto štádiu neodstrániteľné, pretože dovolanie bolo podané v prospech obvineného.

K tvrdeniam dovolateľa, že skutok v bode 2/ rozsudku nie je trestným činom z dôvodu nenaplnenia všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu, resp. že trestnosť tohto činu zanikla, je potrebné uviesť, že právne posúdenie tohto skutku ako obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1, § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/, písm. e/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/, 140 písm. c/ Tr. zák. je správne.

Podľa § 13 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. trestnosť prípravy na zločin zaniká, ak páchatel' dobrovoľne upustil od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu zločinu a odstránil nebezpečenstvo, ktoré vzniklo záujmu chránenému týmto zákonom z podniknutej prípravy.

Pokyn obvineného Q. svedkyni X. na zničenie odovzdaných písomností nemožno považovať za dobrovoľné upustenie od ďalšieho konania smerujúceho k spáchaniu zločinu, ktoré je podmienkou sine qua non pre zánik trestnosti prípravy na zločin. Obvinený Q. dal pokyn k likvidácii týchto písomností v čase, kedy bola príprava prezradená. Toto v konečnom dôsledku nemožno hodnotiť inak ako pokus o odstránenie dôkazov svedčiacich v neprospech obvineného, čo správne konštatoval aj odvolací súd.

V posudzovanom prípade je zrejmé, že dôvody dovolania obvineného X. Q. neboli splnené, preto ho na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. musel dovolací súd odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.